

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

TARTUNTATAUTILAIN 58 G §:N MUKAINEN PÄÄTÖS ETELÄ-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIIRIN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Maailman terveysjärjestö WHO on 26.11.2021 nostanut omikron-koronavirusmuunnoksen (B.1.1.529) huolta aiheuttavien koronavirusmuunnosten listalle (VOC, variant of concern).

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt viimeksi 14.1.2022 Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueelle tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaisen rajoituspäätöksen (LSSAVI/485/2022). Päätöksellä on kielletty Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella kaikki sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 10 (kymmenen) henkilöä sekä ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 20 (kaksikymmentä) henkilöä. Päätös on voimassa 17.1.–7.2.2022.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt viimeksi 4.1.2022 Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueelle tartuntatautilain 58 d §:n mukaisen rajoituspäätöksen (LSSAVI/20403/2021). Päätös on voimassa 7.1.-31.1.2022.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt viimeksi 14.1.2022 Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueelle tartuntatautilain 58 g §:n mukaisen rajoituspäätöksen (LSSAVI/486/2022), jolla on määrätty 58 g §:n 4 momentissa tarkoitetut yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetut asiakas-, osallistuja- ja odotustilat suljettavaksi. Päätös on voimassa ajalla 17.1.-30.1.2022.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 5, 13035 AVI | Käyntiosoite: Wolffintie 35, Vaasa

puh. 0295 018 450

kirjaamo.lansi@avi.fi

www.avi.fi

Jyväskylän toimipaikka

Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka

Yliopistonkatu 38

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Tilojen väliaikainen sulkeminen asiakkailta ja osallistujilta

Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 58 g §:n 1 momentin nojalla seuraavat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella sijaitsevat tartuntatautilain 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettut yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettut asiakas-, osallistuja- ja odotustilat suljettaviksi asiakkailta ja osallistujilta siltä osin, kuin niitä käytetään 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan:

1 kohdassa tarkoitettut joukkueurheiluun, ryhmäliikuntaan, kontaktilajien harrastamiseen ja muuhun vastaavaan urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat

3 kohdassa tarkoitettut tanssipaikat sekä kuorolaulutoimintaan, harrastajateatteriin tai muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat;

Edellä mainittuja tiloja voidaan kuitenkin käyttää vuonna 2002 syntyneiden ja sitä nuorempien henkilöiden ohjattuun harrastustoimintaan sekä lakisääteisten palvelujen toteuttamiseen.

Tartuntatautilain 58 g § 4 momentissa tarkoitettut yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettut tilat, 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettu toiminta ja ne tahot, joita tämä päätös velvoittaa on määritelty tämän päätöksen perusteluissa.

Tämä päätös ei koske ammattuurheilemistä eikä yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa.

Määräys on voimassa ajalla 31.1. – 13.2.2022.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen

esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (447/2021) muun muassa väliaikaisesti lisätty 58 c – 58 h § ja 59 a – 59 e §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti. Lisäksi tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (876/2021) lisätty 58 i – 58 k §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti. Lailla tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta lisätään lakiin väliaikaisesti muun muassa 58 a – 58 m ja 59 a – 59 c §. Edellä mainitut pykälät ovat voimassa 1.1.2022 – 30.6.2022.

Tartuntatautilain 58 c §:n 1 momentin mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tietyinä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkailta ja osallistujilta on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Kyseisen pykälän 3 momentissa säädetään niistä toimijoista, joita edellä 58 c §:ssä säädetty velvollisuudet koskevat.

Kyseisen pykälän 4–5 momenttien mukaan 1 momentissa säädetty velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa eivätkä ne saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

Kyseisen pykälän 7 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käsien puhdistamismahdollisuuden järjestämisestä, asiakkaille ja osallistujille annettavien toimintaohjeiden antamisesta sekä tilojen ja pintojen puhdistamisesta.

Tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin mukaan, jos on ilmeistä, että 58 c §:n mukaiset ja muut jo toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi 2 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä on välttämätöntä, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi antaa toimialueellaan kaikkia 4 momentissa tarkoitettuja toimijoita velvoittavan päätöksen, jonka mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden lähi-kontaktin aiheuttamaa tartunnan riskiä voidaan ehkäistä. Päätöksestä on käytävä ilmi, että toimija voi toteuttaa velvoitteensa asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Päätöksessä on lisäksi selostettava, mitä yleisölle avoimilla ja rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetuilla tiloilla tarkoitetaan. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavan päätöksen, jos toimenpiteet ovat välttämättömiä usean kunnan alueella. Kunnan tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät kunnan alueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan 1 momentin mukainen päätös saadaan tehdä, jos kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todetaan merkittäviä tautiryppäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella.

Kyseisen pykälän 3 momentissa säädetään, että yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun edellä 1 momentissa tarkoitettuja tiloja ovat

- 1) sisätilat, joita käytetään yli 10 asiakkaan tai osallistujan samanaikaiseen oleskeluun,
- 2) alueellisesti ja toiminnallisesti rajatut ulkotilat, joita käytetään samanaikaiseen yli 50 asiakkaalle tai osallistujalle suunnattuun tarkoitukseen ja joiden

käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyinä ajankohtana sekä

3) tilat, joita käytetään jäljempänä 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan niiden asiakas- tai osallistujamäärästä riippumatta.

Kyseisen pykälän 4 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu päätös velvoittaa seuraavia tilojen hallinnasta vastaavia ja niitä toiminnassaan käyttäviä toimijoita:

- 1) yksityiset yhteisöt, säätiöt ja muut oikeushenkilöt, ei kuitenkaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa ja Ahvenanmaan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitettut ravitsemistoiminnan harjoittajat;
- 2) yksityiset elinkeinonharjoittajat;
- 3) kunnat ja kuntayhtymät;
- 4) uskonnolliset yhdyskunnat;
- 5) julkisoikeudelliset laitokset.

Kyseisen pykälän 5–6 momenttien mukaan 1 momentissa tarkoitettua päätöstä ei sovelleta kuitenkaan oppilaitosten toimintaan, varhaiskasvatukseen, ammattiurheiluun eikä yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaan toimintaan eikä se saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtäviään.

Kyseisen pykälän 7 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetun päätöksen saa tehdä enintään kuukauden ajaksi kerrallaan. Päätös on välittömästi kumottava, jos pykälässä säädetty edellytykset eivät enää täyty.

Tartuntatautilain 58 g §:n 1 momentin mukaan, jos on ilmeistä, että 58 d §:n mukaisia ja muita jo toteutettuja toimenpiteitä ei voida pitää toimintaan liittyvän erityisen tartuntariskin vuoksi riittävinä ja jos se on 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä covid-19-epidemian hallitsemattoman leviämisen estämiseksi välttämätöntä, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi antaa toimialueellaan kaikkia 4 momentin mukaista toimintaa harjoittavia ja tilojen hallinnasta vastaavia toimijoita velvoittavan päätöksen, jonka mukaan yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettut asiakas-, osallistuja- ja odotustilat on suljettava asiakkailta ja osallistujilta. Sen lisäksi, mitä hallintolain 44 §:ssä säädetään, päätöksessä on todettava, mitä covid-19-taudin leviämisen erityisen tartuntariskin muodostavalla toiminnalla sekä yleisölle avoimilla ja rajatun asiakas- tai osallistujapiiriin oleskeluun tarkoitettuihin tiloihin tarkoitetaan. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavan päätöksen, jos toimenpiteet ovat välttämättömiä usean kunnan alueella. Kunnan tekemässä

samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät kunnan alueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu päätös saadaan tehdä vain, jos:

- 1) kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todetaan merkittäviä tautiryppäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella; ja
- 2) tartuntojen määrän sairaanhoitopiirin alueella arvioidaan asiantuntija-arvion mukaan johtavan sairaala- ja tehohoidon tarpeen merkittävään lisääntymiseen, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyden tai asiakkaiden hoivan tai potilaiden hoidon olennaiseen vaarantumiseen taikka muuhun vastaavaan sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän ylikuormittumiseen.

Kyseisen pykälän 4 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös velvoittaa tilojen hallinnasta vastaavia toimijoita niiden harjoittaessa 1 kohdassa tarkoitettua liikunta- tai urheilutoimintaa taikka 2—6 kohdassa tarkoitettua huvi- tai virkistystoimintaa seuraavissa tiloissa:

- 1) joukkueurheiluun, ryhmäliikuntaan, kontaktilajien harrastamiseen ja muuhun vastaavaan urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat sekä kuntosalit ja muut vastaavat sisäliikuntatilat;
- 2) yleiset saunat ja uimahallien, maauimaloiden, kylpylöiden allastilat sekä niiden välittömässä yhteydessä olevat pukuhuonetilat;
- 3) tanssipakat ja kuorolaulutoimintaan, harrastajateatteriin sekä muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat;
- 4) huvi- ja teemapuistot, tivolit sekä eläintarhojen sisätilat;
- 5) sisäleikki puistot ja sisäleikki paikat;
- 6) kauppakeskusten yleiset oleskelutilat pois lukien vähittäiskaupan liiketilat ja palvelujen tarjoamiseen käytettävät tilat sekä kulku niihin.

Pykälän 5 momentissa säädetään, että 1 momentissa tarkoitettua päätöstä tehtäessä on otettava huomioon tiedossa oleva asiantuntemus siitä, muodostaako asiakkaiden tai osallistujien fyysinen läheisyys toisiinsa tai yhtä aikaa paikalla olevien ihmisten määrä tai muu sijoittuminen tilassa taikka taudin leviäminen pintojen välityksellä erityisen riskin covid-19-taudin leviämiseksi, sekä se, onko toiminnassa tai siihen käytettävissä tiloissa erityinen mahdollisuus merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle.

Pykälän 6 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettu päätös ei koske ammattiurheilusta eikä yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa.

Pykälän 7 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettua päätöstä saa tehdä enintään kahden viikon ajaksi kerrallaan. Päätöksen ajantasaisuutta on tarkoin seurattava ja se on välittömästi kumottava, jos pykälässä säädetyt edellytykset eivät enää täyty.

Edelleen pykälän 8 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 4 momentissa tarkoitetuista toiminnasta ja tiloista.

Tartuntatautilain 58 h §:n 1 momentin mukaan, jos kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tai aluehallintovirasto on tehnyt 58 d §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöksen, asiakkaille tai osallistujille tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan ja niitä toiminnassaan käyttävän toimijan on laadittava kirjallinen suunnitelma siitä, miten se toteuttaa päätöksessä asetetut velvollisuudet ja rajoitukset.

Kyseisen pykälän 3 momentin mukaan suunnitelma on pyynnöstä esitettävä kunnalle tai aluehallintovirastolle. Suunnitelma on siihen sisältyviä henkilötietoja lukuun ottamatta pidettävä tilassa asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien nähtävillä.

Kyseisen pykälän 4 momentissa säädetään, että valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettua suunnitelman sisällöstä ja laadimisesta.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d ja 58 g §:ssä, 58 h §:n 1 momentissa sekä 58 i §:ssä säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista.

Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Lain esityöt

Hallituksen esityksen (245/2020) 58 d §:ää koskevien säännöskohtaisten perustelujen mukaan aluehallintoviraston ja kunnan harkintapohja määräytyy THL:n tuottaman tiedon ja ohjeistuksen mukaisesti, ottaen huomioon myös sairaanhoitopiiriin tuottama

tarkempi aluekuva ja alueen muut toimenpiteet. Päätökset on perusteltava alueen tarpeilla, ja niissä on kuvattava kokonaisarviointi toimenpiteiden epidemiologisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Esityksen mukaan koronavirustartuntojen leviämisen estämisen lisäksi sääntelyn tavoitteena olisi toteuttaa elinkeinonharjoittajan näkökulmasta hallinto-oikeudellista lievimmän haitan periaatetta siten, että elinkeinonharjoittajille enemmän velvoitteita asettavat keinot olisi porrastettu ja toimintaan eniten puuttuvat toimet olisivat aina viimesijaisia. Lähes vastaavasti todetaan esityksessä tartuntatautilain 58 g §:n osalta. Kyseistä pykälää koskevissa säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan lisäksi, että säännös on viimesijainen keino viranomaistoimin nopeasti, riittävän ennakoivasti ja mahdollisimman lyhytaikaisesti reagoida alueelliseen vaikeaan tautitilanteeseen, jos millään muilla keinoin covid-19-epidemian leviämistä alueella ei voida estää.

Hallituksen esityksessä todetaan, että lakiehdotuksen mukaan tilojen sulkeminen voisi koskea erilaisia liikuntaan ja urheiluun käytettäviä tiloja, uimahalleja, kylpylöiden allas-tiloja, yleisiä saunoja, harrastustoiminnan tiloja, huvi- ja teemapuistoja, tivoleita sekä sisäleikkipuistoja ja sisäleikkipaikkoja kuten myös kauppakeskusten yleisiä tiloja. Valtioneuvoston arvion mukaan näissä tiloissa tapahtuvan toiminnan luonne on sellaista, että siinä asiakkaiden tai osallistujien fyysinen läheisyys toisiinsa, sijoittuminen tai mahdollisuus taudin leviämiseen pintojen välityksellä voi muodostaa erityisen riskin covid-19-taudin leviämiseksi tai tiloissa on muutoin erityinen mahdollisuus merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle.

Esityksen mukaan tilojen sulkeminen olisi täsmällisesti ja tarkkarajaisesti rajoitettu vain lakiehdotuksen 58 g §:n 4 momentissa lueteltuihin tiloihin. Lisäksi pykälän soveltamisen edellytyksen olisi, että lakiehdotuksen 58 d §:n mukaisia toimenpiteitä lähikontaktien välttämiseksi tai muita jo toteutettuja toimenpiteitä ei voida pitää toimintaan liittyvän erityisen tartuntariskin vuoksi riittävinä.

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta korostaa hallituksen esityksen johdosta antamassaan mietinnössä (StVM 1/2021 vp), että lakiehdotuksen lähtökohta on, että tarvittavat toimenpiteet toteutetaan eri toiminnoissa ensisijaisesti 58 c ja 58 d §:n nojalla. Vasta, jos nämä ja muut toteutetut toimet eivät riitä, voidaan turvautua 58 g §:n sääntelyyn. Tällöinkin toimenpiteiden tulee olla epidemian hallitsemattoman leviämisen estämiseksi välttämättömiä ja pykälän 2 momentissa säädettävien edellytysten tulee täyttyä.

Hallituksen esityksen (31/2021) 58 g §:ää koskevien säännöskohtaisten perustelujen mukaan soveltaminen ei olisi riippuvainen siitä, kuinka laajalle asiakas- ja

osallistujamäärälle kyseisiä tiloja käytettäisiin, vaan sulkeminen koskisi kaikkia 58 g §:n 4 momentissa säädettyjä tiloja. Pykälän 4 momentissa tarkoitettuihin tiloihin liittyvä toiminta on sellaista, jossa on erityinen mahdollisuus merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle ottaen huomioon ihmisten fyysinen läheisyys ja yhtä aikaa paikalla olevien ihmisten määrä tai riski taudin leviämiseksi tilojen pintojen välityksellä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta toteaa 58 d ja 58 g §:n muuttamista koskevan hallituksen esityksen johdosta antamassaan mietinnössä (StVM 7/2021 vp), että valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on tullut esiin, että tartuntatautilain 58 g §:n 4 momentin sanamuoto jättää epäselväksi, onko lainsäätäjän tarkoituksena ollut, että tilojen sulkeminen kohdistuu ainoastaan liikunta- tai urheilutoimintaan tai huvi- tai virkistystoimintaan säännöksessä mainituissa tiloissa vai onko esityksen tarkoituksena mahdollistaa tilojen sulkeminen kokonaan.

Saadun selvityksen mukaan tarkoituksena on, että erityisen tartuntariskin toiminnot voidaan edellytysten täytyessä kyseessä olevissa tiloissa kieltää kokonaan sulkemalla tilat. Valiokunta toteaa, että kyseisissä tiloissa voidaan järjestää poikkeuksellisesti muuta toimintaa, johon ei sisälly erityistä tartuntariskiä, esimerkiksi covid-19-rokotuksia, vaikka tilat olisikin suljettu niiden tavanomaiselta toiminnalta. Sulkemispäätös ei saa myöskään estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin.

Valiokunta toteaa, että esimerkiksi maneeseissa harjoitettava ratsastustoiminta ja muu vastaava toiminta eivät yksilöurheiluna kuulu soveltamisen piiriin. Valiokunta korostaa kuitenkin, että näissäkin tiloissa on noudatettava 58 c §:n mukaisia velvoitteita ja niihin voidaan kohdistaa 58 d §:n mukaisia päätöksiä.

Valiokunta kantaa erityistä huolta lasten ja nuorten harrastustoiminnan jatkumisesta. Valiokunta korostaa, että 58 g §:n soveltamisessa tulee huomioida erityisesti lasten ja nuorten mahdollisuudet harrastaa liikuntaa.

Mietinnössä todetaan myös, että valiokunta katsoo, että 58 g §:n soveltaminen on siinänsä mahdollista kiireellisissä tilanteissa, joissa ei ensin ole tehty 58 d §:n mukaista päätöstä. Valiokunta korostaa, että lähtökohtaisesti tulee ensi sijassa käyttää lievempiä rajoituksia ja siirtyä porrastetusti tiukempiin, jos se on epidemiatilanteen vuoksi välttämätöntä.

Hallituksen esityksen (31/2021) 58 g §:n säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että säännöstä tarkennettaisiin siten, että pykälän 1 ja 4 momenteista poistettaisiin viittaus 58 d §:n 3 momentissa olevaan määritelmään yleisölle avoimista tai rajatun

asiakas- ja osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetuista tiloista. Säännös mahdollistaisi elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan tilojen sulkemisen väliaikaisesti kokonaan asiakailta ja muilta toimintaan osallistuvilta. Tilanteessa, jossa ehdotettua säännöstä voitaisiin soveltaa, pelkkä ihmisten välisten fyysisten lähikontaktien välttäminen esimerkiksi asiakas- tai osallistujamäärää rajaamalla ei ole riittävä toimi epidemian leviämisen estämiseksi.

Hallituksen esityksen (226/2021) 58 g §:n säännöskohtaisten perusteluissa todetaan, että 2 momentin viranomaisen päätöksenteon edellytyksiä muutetaan siten, että säännöksen soveltamiskriteereistä poistetaan ilmaantuvuusluku. Lisäksi tartuntaryppäiden osalta edellytetään niiden olevan merkittäviä ja ne voisivat aiheuttaa merkittävän riskin taudin laajaan leviämiseen alueella. Muutos on perusteltua, sillä ilmaantuvuusluvun käytettävyys rokotuskattavuuden noustessa ei kuvasta enää epidemian kannalta oleellista edellytystä. Säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan 58 d §:n 2 momenttia.

Esityksen mukaan merkittäville tautiryypillä tarkoitettaisiin sellaisia tilanteita, joissa tartuntaketjuja ei pystyttäisi luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttaisivat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella. Laajalla leviämällä tarkoitetaan uusien tapausten merkittävää lisääntymistä ja leviämisten ryppäiden ulkopuolella, mikä vaikeuttaa tapausten jäljitettävyyttä. Harkinta siitä, milloin kyseessä olisi merkittävä tautiryypäs, jää päätöksentekijälle, jonka tulee päätöksenteossaan nojautua asiantuntija-arvioon. Tautiryppäiden merkittävyyteen vaikuttavat edellä todetut pykälässä säädetyt edellytykset jäljitettävyydestä sekä merkittävästä laajan leviämisen riskistä. Säännöksessä tarkoitettu tautiryppäiden merkittävyys liittyy keskeisesti esimerkiksi uhkaan siitä, että tautiryppäät tai niiden nopea laajeneminen lisäävät riskiä tartuntataudin hallitsemattomalle väestöleviämiselle, hyvinvointipalvelutarpeen merkittävälle kasvamiselle tai hengen ja terveyden vaarantumiselle. Myös terveydenhuollon kantokyvyn ja voimavarojen riittävyyden vaarantuminen on olennaista tautiryppäiden merkittävyyden ja rajoitusten tarpeellisuuden arvioinnissa.

Valtakunnallinen ohjaus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan uusi koronavirus (SARS-CoV2) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut henkilö yskii tai aivastaa. Lähikontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on 13.10., 11.11. ja 1.12.2021 antanut ohjaukirjeet uudistetun hybridistrategian toimintasuunnitelman soveltamisesta.

Valtioneuvosto periaatepäätös sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelmassa COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseksi 2021–22 tarkoitetun hätäjarrumekanismien käyttöönotosta (STM/2021/278) on annettu 22.12.2021.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjaukirjeessä Hätäjarrumekanismien käyttöönotosta 22.12.2021 todetaan, että epidemia on olennaisesti heikentynyt useiden viikkojen ajan. Erityisesti rokottamattomilla nuorilla ja aikuisilla koronavirustapausten ilmaantuvuus on ennennäkemättömän korkea. Epidemiatilanteen yllättävää ja erittäin vakavaa heikkenemistä varten on valmisteltu poikkihallinnollisesti valtakunnallisesti hätäjarrumekanismi. Uudistetun hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaan hätäjarrun käyttöönoton harkinnan käynnistää epidemiologinen tai lääketieteellinen tilanne, jota ei ole pystytty riittävästi hallitsemaan alueellisin ja paikallisin toimin. Mekanismi olisi otettava käyttöön, mikäli epidemiatilanne uhkasi merkittävästi väestön terveyttä ja hyvinvointia, palvelujärjestelmän toiminta- ja kantokyky olisi vakavasti uhattuna, ja sekä sairaalattä tehohoito uhkaavat ylikuormittua, tai rokotusohjelman vaikuttavuus olisi ennakoarviota merkittävästi huonompi ja epidemiatilanne alkaisi sen seurauksena merkittävästi uudelleen vaikeutua.

Ohjaukirjeen mukaan rokotuskattavuuden saavutettua kohdeväestössä ennalta asetettun 80 % tavoitetason kävi ilmeiseksi, että samaan aikaan lisääntyneet kontaktit ja rajoituksista luopuminen loivat kierteen, jossa tartunnat levisivät erittäin laajasti ja nopeasti rokottamattomien keskuudessa. Rokotusten kohderyhmien laajentamisella, testauksen lisäämisellä ja riskiperusteisesti kohdennetuilla sekä ns. koronapassin avulla suunnatuilla rajoitustoimenpiteillä ei riittävästi ole pystytty tätä kehitystä estämään. Kun samaan aikaan kahden rokotuksen antama suojateho alkoi hiipua, tartuntoja on alkanut esiintyä myös ensiksi rokotetuilla riskiryhmillä. Sairaalahoidon tarve ja epidemian torjuntatoimien perusterveydenhuollolle aiheuttama kuormitus on lisääntynyt merkittävästi ja jatkuvasti, aiheuttaen myös hoidon saatavuuden tai oikea-aikaisuuden huomionarvoista heikentymistä muissa terveystoimissa. Välillisten vaikutustensa kautta tartuntojen leviäminen voi jatkossa vaikuttaa merkittävästikin myös ihmisten osallistumis- ja toimintamahdollisuuksiin ja siten vaikeuttaa tavoitteeksi asetettua yhteiskunnan auki pitämistä. Ilmaantuneen uuden omikron -virusmuunnoksen merkitystä tälle kehitykselle ei vielä tarkemmin tunneta, mutta tieto asiasta lisääntyy erittäin nopeasti kansainvälisten kokemusten ja tilannekuvan seurannan avulla. Tilanne edellyttää lisätoimia tartuntojen vähentämiseksi ja epidemian hillitsemiseksi.

Ohjaukskirjeen mukaan lisätoimien käyttöönoton keskeiset tavoitteet ovat:

1. Suojata väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä erityisesti riskiryhmiä vakavalta koronavirusinfektiolta
2. Turvata sote-palvelujärjestelmän toimintakyky ja erityisesti teho- ja erikoissairaalahoidon vuodeosastojen kapasiteetti
3. Mahdollistaa rokotusohjelman toteuttamisella (1., 2. ja 3. annokset) laajempi väestösuoja sekä infektioita että vakavia tautimuotoja vastaan

Ohjauksen mukaan lisätoimenpiteiden kattavalla käytöllä pyritään siis hillitsemään epidemiaa ja turvaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kantokykyä voimassa olevan lainsäädännön puitteissa. Mekanismin sisältyvien toimenpiteiden käyttöönotolla tavoitellaan kontaktien tehokasta vähenemistä määrääjaksi pahimmilla epidemia-alueilla. Rajoitustoimien ajallisessa ja alueellisessa kohdentamisessa pääsääntönä tulee olla ainakin sairaanhoitopiiritasoinen arviointi ja päätöksenteko sekä epidemiatilanteen kannalta varmistetusti tehokas rajoitustoimien ajallinen kesto. Joidenkin toimenpiteiden toteuttaminen erityisvastuualuetasoisesti voi olla tarpeen, mikäli toimien perusteena osaltaan on erikoissairaanhoidon kapasiteetin turvaaminen. Toimenpiteiden kohdentamisen perusteena ja tukena käytetään leviämisalueen määrittelyä.

Ministeriö ohjaa, että epidemian leviämisalueen kriteerit täyttävillä alueilla arvioidaan ja otetaan arvion mukaisesti käyttöön muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n mukaisin päätöksin ja niiden täyden soveltamisalan mukaisesti yleisötilaisuuksien järjestämistä ja tilojen käyttöä, kohdistuen myös matalan riskin tilaisuuksiin, tiloihin ja toimintoihin,
- rajoitetaan edellytysten täytyessä korkean ja kohtalaisen riskin yleisötilaisuuksien järjestämistä kieltämällä niiden järjestäminen kokonaan tartuntatautilain 58 §:n mukaisin päätöksin ja
- rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain 58 g §:ssä tarkoitettujen tilojen käyttöä kokonaan erityisesti korkean ja kohtalaisen riskin tilojen osalta.

Ministeriön ohjaus ei ole oikeudellisesti sitovaa, vaan viranomaiset päättävät asiasta itsenäisesti. Laissa erikseen säädettyjä soveltamisedellytyksiä tulee aina noudattaa. Päätösharkinnassa ja päätöksenteossa tulee huomioida lapsen edun ensisijaisuuden periaate siten, että tartuntojen estämiseksi tehtävät toimenpiteet kohdistuisivat ensisijaisesti aikuisiin ja vaikuttaisivat mahdollisimman vähän haitallisesti lapsiin. Samalla on huomioitava, että periaate velvoittaa myös aktiivisiin suojelutoimenpiteisiin, joilla estetään ja hillitään lapsille epidemiasta aiheutuvia haittoja.

STM:n mukaan rajoituksia on arvioitava epidemiologisen, sosiaalisen ja taloudellisen vaikutuskokonaisuuden kautta. Välttämättömyys tarkoittaa sitä, että asetettua tarkoitusta ja tavoitetta ei voida saavuttaa ilman kyseisen rajoitustoimenpiteen käyttöä osana toimenpidekokonaisuutta. Suhteellisuusperiaate tarkoittaa sitä, että toimien ja toimenpidekokonaisuuksien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden, ja siten rajoituksilla perusoikeuksien turvaamiseksi saavutettavien kokonaishyötyjen tulee olla suurempia kuin niiden negatiiviset vaikutukset muiden oikeuksien toteutumiseen. Tavoitetaso, joka tämän tarkoituksen toteutumiseksi asetetaan, on osin perusoikeuksien turvaamisvelvoitteen ja muun lainsäädännön asettamaa oikeudellista harkintaa, osin arvoperusteista valintaa, joita molempia ohjaa vaikutusarvioinnin kautta saatava tieto.

Ohjauskirjeen mukaan, kun epidemiatilanne on merkittävästi uudelleen vaikeutunut tavalla, joka olennaisesti lisää riskiä hallitsemattomalle väestöleviämiselle, hyvinvointipalvelutarpeen merkittävälle kasvamiselle ja henkien ja terveyden vaarantumiselle, on otettava käyttöön toimintatapa, jolla aiemmin käytössä olleen kaltainen alueellisesti ja valtakunnallisesti laajempi rajoitusmahdollisuus voidaan toteuttaa. Tällöin suojattavien oikeushyvien painopiste muuttuu ja palautuu laaja-alaiseen pandemiantorjuntaan. Olennaista tässäkin suhteessa on tieto tartunnan aiheuttamista riskeistä suojattavalle kohderyhmälle samoin kuin tieto suojatoimenpiteiden vaikutuksista. Tämä vaikuttaa niin siihen, millä painolla perusoikeuksien turvaaminen edellyttää näiden ryhmien suojaamista, kuin siihen, millä keinovalikoimalla heitä suojataan. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös sanottujen väestöryhmien kokonaishyvinvointiin ja muiden perusoikeuksien toteutumiseen. On huomattava, että suojattavaan väestöön kuuluu haavoitettavia väestöryhmiä ja henkilöitä, joiden hyvinvoinnin suojaamiseen on korostettu oikeudellinen velvollisuus (lapsen oikeuksien sopimus, vammaisyleissopimus).

Ohjauksessa todetaan, että oikeudella henkeen ja terveyteen sekä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin on perusoikeusjärjestelmässämme erittäin vahva asema. Oikein ajoituilla ja tehokkailla toimilla voidaan myös lyhentää ja rajoittaa pitkäaikaisemmaksi muodostuvien rajoitusten tarvetta. Alueellisessa päätöksenteossa rajoitusten kohdentamista on kohteittain arvioitava sen suhteen, missä määrin rajoituksen ajallisella ja muulla kohdentamisella haittavaikutuksia voidaan hillitä, ja missä määrin kohdennusta on tehtävä sen varmistamiseksi, etteivät haitat ylitä hyötyjä.

Sosiaali- ja terveysministeriö täydentää ohjauskirjeellään Tarkennus hätäjarrumekanismiin käyttöönottoon liittyviin ministeriön suosituksiin 3.1.2022 antamia suosituksia yleisötilaisuuksien osalta. Ohjauskirjeen mukaan siltä osin, kun ulkotiloissa järjestettäviä yleisötilaisuuksia on välttämätöntä rajoittaa, harkinnassa kehoitetaan ottamaan

huomioon mahdollisuudet ehkäistä tartuntariskiä osallistujien sijoittumista koskevilla velvoitteilla. Vallitsevassa tilanteessa on syytä arvioida, voidaanko esimerkiksi lähikontaktin välttämistä koskevien velvoitteiden asettamisella riittävästi ehkäistä tartuntariskiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on ohjauskirjeellään Hätäjarrumekanismin tehostoimenpiteet 11.1.2022 muuttanut kunnille, kuntayhtymille ja aluehallintovirastoille 22.12.2021 antamia ohjauksellisia suosituksia yleisötilaisuuksien sekä asiakas- ja osallistujatilojen osalta.

Ministeriö ohjaa, että kaikilla epidemian leviämisalueen kriteerit täyttävillä alueilla arvioidaan ja otetaan arvion mukaisesti käyttöön seuraavia hätäjarrumekanismin tehostoimenpiteitä:

- Rajoitetaan edellytysten täytyessä yleisötilaisuuksien järjestämistä kaikissa riskiluokissa kieltämällä niiden järjestäminen kokonaan tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:n mukaisin päätöksin. Siltä osin, kun ulkotiloissa järjestettäviä yleisötilaisuuksia on välttämätöntä rajoittaa, harkinnassa kehoitetaan ministeriön 3.1.2022 antaman ohjauskirjeen (VN/21/2022) mukaisesti kuitenkin ottamaan huomioon mahdollisuudet ehkäistä tartuntariskiä osallistujien sijoittumista koskevilla velvoitteilla. Vallitsevassa tilanteessa on syytä arvioida, voidaanko esimerkiksi lähikontaktin välttämistä koskevien velvoitteiden asettamisella riittävästi ehkäistä tartuntariskiä.
- Rajoitetaan edellytysten täytyessä tartuntatautilain (1221/2021) 58 g §:ssä tarkoitettujen tilojen käyttöä kokonaan kaikissa riskiluokissa.
- Arvioidaan välttämätön tarve ja annetaan sen mukaiset ilmoitukset matkustajamäärien rajoittamisesta henkilöliikenteessä tartuntatautilain (1221/2021) 58 f §:n mukaisesti.

Epidemiatilanteen vaikeusasteen johdosta tartuntatautiviranomaisia ohjataan ja suositellaan arvioimaan ja ottamaan arvion mukaisesti käyttöön myös lasten ja nuorten harrastustoimintaan kohdistuvat em. rajoitukset sisätiloissa. Arvioinnissa pyydetään ottamaan huomioon kuitenkin se, että lapsiin ja nuoriin kohdistuvien rajoitusten tulisi aina olla viimesijaisia. Muilta osin ministeriön 22.12.2021 antamat ohjaukselliset suositukset ovat voimassa.

Valtakunnallinen epidemiatilanne

Koronaepidemian valtakunnallinen tilannekuva päivitetään viikoittain Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivuille. THL:n laaja seurantaraportti julkaistaan Hybridistrategian seurantaraportit -verkkosivuilla joka toinen viikko torstaisin.

STM–THL-tiedotteen 27.1.2022 mukaan Suomessa todettiin viikon 3 aikana arviolta 52 000 uutta koronavirustapausta, kun edellisen viikon aikana vastaava luku oli 57 000. Covid-19-potilaiden määrä tehohoidossa on vähentynyt, mutta muussa erikoissairaanhoidossa pysynyt valtakunnallisesti ennallaan. Kolmansien rokoteannosten ottaminen on erityisen tärkeää 60 vuotta täyttäneille ja riskiryhmille.

Kahden viimeisen kalenteriviikon aikana (10.–23.1.) uusia tartuntoja ilmaantui 1963 sataatuhatta asukasta kohden. Sitä edeltävillä kahdella viikolla tartuntoja ilmaantui 1834 sataatuhatta asukasta kohden.

Erikoissairaanhoidossa oli 26.1. yhteensä 350 potilasta, kun 19.1. heitä oli 363. Teho-osastoilla oli 26.1. 48 potilasta, kun viikko sitten potilaita oli 64. Viikon 3 aikana uusia potilaita teho-osastolle tuli 33, mikä oli selvästi vähemmän kuin kahden edeltävän viikon aikana, jolloin tehohoitoon tuli 60–61 uutta potilasta. Erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla potilasmäärä on pysynyt samalla, korkealla tasolla: 26.1. potilaita oli 302, kun viikkoa aiemmin määrä oli 299. Erikoissairaanhoidossa vuodeosastoilla olevista koronapotilaista arviolta 24 prosenttia oli sairaalassa ensisijaisesti muun syyn takia. Teho-osastojen koronapotilaista tämä osuus oli 17 prosenttia.

Tautiin liittyviä kuolemia oli 26.1.2022 mennessä ilmoitettu Tartuntatautirekisteriin yhteensä 1 894. 14 vuorokauden aikana (13.–26.1.) ilmoitettiin yhteensä 206 menehtynyttä, joista 86 prosenttia oli yli 70-vuotiaita.

Tartuntoja havaitaan edelleen paljon myös rokotetuilla henkilöillä, mutta rokotusten teho vakavaa tautia vastaan on kuitenkin erittäin hyvä. Rokottamattomat ovat syys-joulukuun aikana päätyneet covid-19-tartunnan seurauksena erikoissairaanhoidon 14 kertaa todennäköisemmin ja tehohoitoon 27 kertaa todennäköisemmin kuin kaksi kertaa rokotetut. Kolmansien annosten ottamista suositellaan erityisesti 60 vuotta täyttäneille sekä riskiryhmiin kuuluville.

Suomessa 26.1. mennessä 18 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista 86,7 prosenttia on saanut vähintään ensimmäisen rokoteannoksen, 84,1 prosenttia on saanut vähintään kaksi rokoteannosta ja 51,4 prosenttia on saanut kolme rokoteannosta. Viimeisen viikon aikana (20.–26.1.) kolmannen rokoteannoksen kattavuus on kasvanut arviolta 6,7 prosenttiyksiköllä. Kattavuuden kasvu on jonkin verran hidastunut, sillä edellisen viikon aikana kolmannen annoksen kattavuus kasvoi 9,2 prosenttiyksiköllä.

Viikolla 3 tehtiin yli 164 000 testiä, joista positiivisia oli noin kolmannes. Luvut ovat samaa luokkaa kuin edellisellä viikolla. Tehollista tartuntalukua ei tällä viikolla raportoida, koska tartuntojen ilmaantuvuuden muutosta on vaikea erottaa rekisteröinnin muutoksista ja koska sairaalahoitoa koskevien tietojen siirtymisessä on ollut puutteita.

Leviämisalueiden tunnusmerkit täyttyvät edelleen koko Suomessa.

Epidemiatilanne Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä ja saadut asiantuntija-arviot

Alueet antavat sairaanhoitopiirien johdolla oman kokonaisarvionsa epidemiatilanteesta säännöllisesti. Vaasan sairaanhoitopiiri on ollut 18.10.2021 lähtien epidemian leviämisvaiheessa (15.11. alkaen leviämisalue).

Etelä-Pohjanmaan alueellinen Covid-19 viranomaisyhteistyöryhmä totesi kokouksessaan 24.1.2022 leviämisalueen kriteerien edelleen täyttyvän ja päätti jatkaa alueella voimassa olevia suosituksia sekä ehdotti aluehallintovirastolle alueellisen kokoontumisrajoituksen jatkamista sisätiloissa ja kiristämistä ulkotiloissa sekä tilojen käyttöä koskevaa rajoitusta.

Aluehallintovirasto on pyytänyt Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin lausuntoa tartuntatautilain 58 ja 58 d- pykäliin perustuvien rajoituspäätösten tarpeesta. Sairaanhoitopiiri on 26.1.2022 annetussa ja samana päivänä täydennetyssä lausunnossaan antanut arvionsa alueen epidemiologisesta tilanteesta, terveydenhuollon kuormituksesta ja alueellisten rajoitustoimien tarpeesta epidemian hallitsemiseksi. Sairaanhoitopiirin mukaan on välttämätöntä, että tartuntatautilain mukaisella kokoontumisrajoituksella kielletään yli 10 henkilön tilaisuudet sisätiloissa ja yli 20 henkilön tilaisuudet ulkotiloissa. Sairaanhoitopiirin mukaan on myös välttämätöntä ottaa käyttöön tartuntatautilain 58 d ja 58 g §:n mukaiset toimenpiteet. Lausunnossa esitetään päätöksiä koko sairaanhoitopiirin alueelle lyhimmillään kahden (2) viikon ajalle.

Lausunnon mukaan Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella on tammikuussa todettu 5420 koronatartuntaa, mikä on kuukausikohtainen ennätys koko pandemia-aikana. Kuluneen tammikuun aikana on todettu yli 50 % koko pandemianaikaisista tartunnoista. Covid-19-tartuntoja todettiin viikolla 3 yhteensä 2207 tartuntaa, mikä on viikkokohtainen ennätys koko pandemian ajalta kevästä 2020 alkaen. 14 vuorokauden ilmaantuvuusluku 26.1.2022 on 1965 / 100 000 asukasta. Suurin osa tartunnoista ei tule enää ilmi, koska testauskriteerejä on muutettu. Testausta on vähennetty, ja testaus kohdennetaan sairaalaan hakeutuviin, riskiryhmiin ja soteryhmiin. Testejä tehdään noin 700 vuorokaudessa. Sairaalakuormitus on viime aikoina ollut suurta. 26.1.2022 erikoissairaanhoidon osastolla on 17 potilasta ja tehohoidossa on 1 potilas. Nykyisten tartuntamäärien perusteella sairaanhoitopiiri arvioi, että 14 vuorokauden ilmaantuvuus tulee johtamaan arviolta 34 hoitajaksoon erikoissairaanhoidossa. Rokottamattomien

tehohoito ja sairaalahoitajaksot ovat tavanomaista pidempikestoisia, joskin omikronin myötä tehohoitojaksot ovat lyhentyneet.

Lausunnon mukaan tartuntoja ilmenee koko sairaanhoitopiirissä ja tartuntalähteet ovat moninaisia. Omikron leviää laajasti Etelä-Pohjanmaalla. Tartuntamäärät ovat kiivaassa kasvussa; kun joulukuussa tartuntoja oli 40–80 päivittäin, tammikuun alussa tartuntoja tuli noin 200 päivittäin. Nyt tartuntamäärät ovat 250–350 tuntumassa päivittäin. Tartuntoja tulee esille maakunnan eri alueilta ilman mitään yhtenäistä yksittäistä tartuntarypystä. Tartuntojen ilmaantuminen antaa tällä hetkellä vaikutelman endeemisestä leviämisestä väestössä. Tartuntalähteitä ei enää laajasti kyetä selvittämään. Positiivisten koronanäytteiden osuus on viimeisen viikon aikana noussut sairaanhoitopiirin alueella jopa 39 %.

Sairaanhoitopiirin arvion mukaan alueella todetaan merkittäviä tautiryppäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään. Jäljitys on menettänyt laajamittaisena tartuntamäärien kasvun vuoksi merkityksensä tartuntojen hillitsemisessä. Tartuntoja tulee jatkuvasti lisää ja ketjut leviävät hallitsemattomasti. Joka päivä todetaan Sote-yksiköiden tartuntoja ja altistuksia. Eskoossa, Alavuden akuuttivuodeosastolla ja useissa hoitokodeissa on epidemioita. Tällaiset ketjut voivat johtaa sairaalakuormituksen kasvuun ja kuolemien määrän lisääntymiseen.

Lausunnon mukaan laajamittaisesta tartunnanjäljityksestä on jouduttu luopumaan sairastuneiden valtavan määrän ja tavoittamisviiveen takia. Jäljityksessä keskitytään vain soteyksiköihin. Eristämis- ja karanteenipäätöksistä luovutaan laajamittaisina. Testauksen ja jäljityksen keinoin tilannetta ei enää saada hallintaan. Jäljitykseen ei ole enää riittävästi saatavissa henkilöresursseja. Positiivisten tartuntojen jäljitettävyydestä ei saada enää tietoa.

Lausunnon mukaan sairaanhoitopiirin rokotuskattavuus on tällä hetkellä maan alin. Rokotuskattavuudet ovat erityisen matalia nuorten ikäryhmien osalta mutta kaikissa ikäryhmissä on paljon rokottamattomia tai vain yhden rokoteannoksen saaneita. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin rokotuskattavuus on tällä hetkellä yli 12-vuotiaiden osalta 85,9 % ja 2. annoksen osalta 82,8 %, 3. koronarokotuksen osalta kattavuus on 42,7 %. Rokotuskattavuudet ovat matalimpia 12–15-vuotiaiden ja nuorten aikuisten, 25–34-vuotiaiden osalta. Rokottamattomia on kaikissa ikäryhmissä. Tartuntojen voimakkaan esiintyvyyden arvioidaan alueella liittyvän osittain myös matalaan rokotuskattavuuteen. Erikoissairanhoidossa olleet ja erityisesti tehohoitoon joutuneet potilaat ovat pääosin rokottamattomia ja rokottamattomien suuri määrä tuo tarvetta koronapotilaiden pitkillekin sairaalahoitajaksolle.

Lausunnon mukaan viikkotasolla tartuntamäärien nousu on jatkunut huolimatta tartuntatautilain 58 §:n mukaisista kokoontumisrajoituksista sekä muista alueella voimassa olevista suosituksista, kuten etätyösuosituksesta, laajasta maskisuosituksesta, mahdollisimman pienimuotoisten yksityistilaisuuksien järjestämistä koskevista suosituksista sekä valtioneuvoston asettamista leviämisvaiheen ravintolarajoituksista. Tartuntamäärien ollessa edelleen päivittäin yli 250 todettua tartuntaa, sairaala- ja tehohoidon kasvuun on edelleen varauduttava. Tämä aiheuttaa myös hoitovajetta vaarantaen muiden potilasryhmien oikea-aikaisen ja hoitotakuun mukaisen hoidon. Sairaalan korostuneen kuormituksen lisäksi myös alueen terveyskeskusten vuodeosastot ovat täynnä. Covid-potilaat eivät kuormita ajankohtaisesti vain sairaalaa, vaan jäävät pidempiaikaiseen hoitoon perusterveydenhuollon osastoille ja potilassiirrot sairaalasta terveyskeskuksiin eivät onnistu. Tilanne on sairaan-hoitopiirin arvion mukaan huolestuttava.

Sairaanhoitopiirin mukaan alueella on todettu laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tartuntatauti ja on todennäköistä, että sen edelleen laajeneminen on odotettavissa. Yleisvaarallisen taudin leviäminen varsinkin suuririskisissä tiloissa muodostaa merkittävän riskin terveydenhuollon, eritoten sairaalan, ylikuormittumiselle. Lisäksi yleisvaarallinen tauti altistaa merkittävän terveysuhan rokottamattomaan väestöön, mutta myös rokotetut voivat edelleen sairastua - samoin hoitolaitoksissa oleva rokotettu iäkäs väestö. Epidemiatilanteen heikentyminen voi edelleen muodostaa ilmeisen riskin taudille alttiiden ihmisten terveydelle ja sairaalahoidon tarpeen kasvulle.

Sairaanhoitopiiri arvioi, että laaja tartuntojen leviäminen voi vaarantaa terveydenhuollon kantokyvyn. Tältä osin kaikki toimenpiteet, jotka potentiaalisesti rajoittavat epidemian leviämistä, ovat terveydenhuollon kantokyvyn kannalta välttämättömiä. Sairaalahoidon kuormitus on suurta ja terveydenhuollon kantokyky on uhattuna. Tällä hetkellä eri-koissairaanhoidon osastolla on 17 potilasta ja tehohoidossa 1 potilas. Seinäjoen keskussairaalassa on jouduttu supistamaan toimintaa henkilöstön riittävyyden takaimiseksi. Pandemiaosasto on jouduttu avaamaan. Kuntoutusosasto toimii puolella volyymillään ja väistösaleja on jouduttu sulkemaan tarpeen mukaan ja leikkaustoimintaa on ajettu alas. Tarpeelliset hoidot muihin sairauksiin viivästyvät. Tilannetta joudutaan seuraamaan päivittäin. Koronapotilaita on ollut hoidossa 10–21 päivittäin erikoissairaanhoidon vuodeosastolla ja perusterveydenhuollon vuodeosastoilla viime aikoina 13–20 potilasta. Tällä hetkellä tehohoidossa on 1 potilas. Mikäli tehohoitoon tulisi useita potilaita lisää, joudutaan neuvottelemaan muiden sairaanhoitopiirien kanssa hänen hoitopaikastaan tai sulkemaan merkittävästi nykyistä enemmän leikkaussalien toimintaa hoitajaresurssien saamiseksi tehohoitoon.

Lausunnon mukaan THL:n suuren riskin tartuntavaaran tilojen käyttö tuo hyvin merkittävän riskin tartuntojen hallitsemattomalle leviämiselle ja siksi nähdään, että rajoitustoimet ovat tarpeellisia. Nykyinen tartuntataudin leviäminen osoittaa, että jo toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä Covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi. Suuririskisten tilojen käyttö muodostaa ilmeisen riskin Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella. Koska myös rokotekattavuus on maan alin, rajoituspäätökset ovat välttämättömiä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on aluehallintovirastolle antamassaan lausunnossa ja siihen antamassaan täydennyksessä 26.1.2021 arvioinut välttämättömäksi tartuntatautilain 58 g -pykälän mukaisen alueellisen rajoituksen seuraaviin tiloihin kahden viikon ajalle:

- joukkueurheiluun, ryhmäliikuntaan, kontaktilajien harrastamiseen ja muuhun vastaavaan urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat,
- tanssipaidat sekä kuorolaulutoimintaan, harrastajateatteriin tai muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat.

Sairaanhoitopiirin mukaan edellä mainituissa tiloissa asiakkaiden tai osallistujien fyysinen läheisyys toisiinsa tai yhtä aikaa paikalla olevien ihmisten määrä tai muu sijoittuminen tilassa taikka taudin leviäminen pintojen välityksellä muodostaa erityisen riskin covid-19-taudin leviämiselle ja toiminnoissa tai niihin käytettävissä tiloissa on erityinen mahdollisuus merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle.

Sairaanhoitopiirin arvioi, että joukkueurheilussa ja ryhmäliikunnassa aiheutuu tyypillisesti hengästymistä ja lähikontakteja, jotka voivat levittää tehokkaasti covid-19 virusta ja erityisesti sen omikron-varianttia. Etelä-Pohjanmaalla suurin osa tartunnoista on ikäryhmässä 20–29 vuotta. Tämä ikäryhmä harrastaa aktiivisesti joukkueurheilua ja ryhmäliikuntaa. Joukkueurheilussa ja ryhmäliikunnassa on ollut Etelä-Pohjanmaalla merkittäviä covid-19 tartuntaketjuja.

Sairaanhoitopiirin mukaan tanssissa lähikontakteja on käytännössä mahdoton välttää. Laulaminen levittää tehokkaasti covid-19 –infektioita. Näin ollen tanssipaidat sekä kuorolaulutoiminta muodostavat riskin taudin leviämiselle. Tanssipaidoilla on ollut Etelä-Pohjanmaalla merkittäviä tartuntaketjuja ja kuorotoiminnassa on ollut valtakunnallisesti merkittäviä tartuntaketjuja.

Sairaanhoitopiiri arvioi, että harrastajateatteritoiminnassa ja muussa vastaavassa ryhmäharrastustoiminnassa muodostuu helposti tilanteita, joissa lähikontakteja on mahdoton välttää. Tilanteissa huudetaan ja lauletaan, ja tämä lisää pisaratartunnan ja

aerosolitartuntojen riskiä. Lisäksi toiminta muodostaa riskin taudin leviämislle pintojen välityksellä. Etelä-Pohjanmaalla on ollut merkittäviä ryhmäharrastustoiminnasta johtuvia tartuntatautiketjuja.

Sairaanhoitopiirin arvion mukaan tiloja voidaan käyttää vuonna 2003 syntyneiden ja sitä nuorempien lasten ja nuorten ohjattuun harrastustoimintaan ja lakisääteisten palvelujen toteuttamiseen.

Sairaanhoitopiiri katsoo, että TTL 58 g §:n mukainen päätös on edelleen välttämätön koko sairaanhoitopiirin alueelle. On ilmeistä, että 58 d §:n mukaisia ja muita jo toteutettuja toimenpiteitä ei voida pitää toimintaan liittyvän erityisen tartuntariskin vuoksi riittävinä. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri muodostaa yhtenäisen asiointialueen ja sen vuoksi epidemiatilanteen voimakas huononeminen aiheuttaa merkittävän uhkan myös niillä sairaanhoitopiirin alueilla, joilla COVID-19-tartuntojen määrä on toistaiseksi pysynyt kohtuullisempuna. Sairaanhoitopiirin mukaan rajoitustoimien keston tulisi vaikuttavuuden kannalta olla lyhimmillään 2 viikkoa.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella voimassa olevat aluehallintoviraston määräämät rajoitukset ja alueelliset suositukset

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella ovat tätä päätöstä harkittaessa voimassa seuraavat, aluehallintoviraston tartuntatautilain nojalla tekemät päätökset:

LSSAVI/485/2022 päätös 14.1.2022 koskien Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntia: tartuntatautilain 58 §:n mukainen määräys yli 10 henkilön yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämisestä sisätiloissa sekä yli 20 henkilön yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltäminen ulkotiloissa ajalla 17.1.–7.2.2022.

LSSAVI/20403/2021 päätös 4.1.2022 koskien Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntia: tartuntatautilain 58 d §:n mukainen määräys tilojen käytön edellytyksistä ajalla 7.1.–31.1.2022.

LSSAVI/486/2022 päätös 14.1.2022 koskien Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntia: tartuntatautilain 58 g §:n mukainen määräys koskien yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen asiakas-, osallistuja- ja odotustilojen sulkemista asiakkailta ja osallistujilta siltä osin, kuin niitä käytetään 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan. Määräys on voimassa ajalla 17.1.–30.1.2022.

Lisäksi alueella on voimassa valtioneuvoston asettamia, ravitsemustoimintaa koskevia rajoituksia ja alueellisen tartuntatautien torjunnan johtoryhmän tai kuntien päättämiä suosituksia, mm. laaja kasvomaskisuositus ja etätyösuositus.

Johtopäätös

Hybridistrategian toimintasuunnitelman oikeudellisen tilannearvion osalta todetaan, että tartuntatautilaki edellyttää viranomaisilta välittömiin toimiin ryhtymistä sen jälkeen, kun tieto torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä on saatu. Viranomaisten toimien tulee olla ripeitä ja tilannetta ennakoivia. Rajoitustoimenpiteiden käyttö edellyttää kokonaisvaltaista arvioita, jossa päätöksiä punnitaan epidemiologisten, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten suhteen sekä suhteessa perusoikeuksiin. Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle velvoite turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ja edistää väestön terveyttä. Lisäksi julkisen vallan tulee perustuslain 7 §:n mukaisesti turvata oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset ohjaavat rajoitusten laajuutta ja sisältöä. Olennaista ovat vaatimukset rajoitusten hyväksyttävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta sekä rajoitusten tarkkarajaisuus, täsmällisyys ja säätäminen lailla siltä osin kuin kyse on vapauksien rajoittamisesta.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 g §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisharkintaa, jossa yksin koronatartuntojen ilmaantuvuusluvulle tai muulle yksittäiselle tekijälle ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä. Rajoitusperusteiden tulee olla hyväksyttäviä ja rajoitusten suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuusperiaatteiden mukaisia. Saadun selvityksen perusteella Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella voimassa olevat viranomaisten suositukset ja rajoitukset eivät ole vaikuttaneet riittäväällä tavalla epidemian etenemiseen, eivätkä ole riittäneet turvaamaan alueen terveydenhuollon kantokykyä ja epidemian hallintaa. Siten potilaiden hyvä hoito sekä hoitavan henkilökunnan työkyvyn säilyminen vaarantuvat. Sairaanhoitopiirin mukaan omikron-virusmuunnos leviää Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella laajasti. THL:n mukaan Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus ECDC on 26.11.2021 julkaisemassaan riskiarviossa todennut, että omikronmuunnos aiheuttaa merkittävän tai erittäin merkittävän terveysuhan EU/EEA-maiden kansalaisille.

Tällä päätöksellä rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin asiantuntija-arvioiden sekä saadun ohjauksen perusteella on välttämätöntä. Sosiaali- ja terveysministeriön 22.12.2021, 3.1.2022 ja 11.1.2022 antama ohjaus on merkittävästi muuttanut rajoitusten kohdentamisen arviointia. Hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti epidemian torjuntatoimet ovat aikaisempaa rajatumpia niin kohteeltaan, sisällöltään, kestoltaan kuin alueeltaan, ja kohdennetaan ja painotetaan rajoitettavan kohteen riskipotentiaalin mukaisesti. Uuden ohjauksen myötä tarkoituksena on siirtyä aiemmin

käytössä olleeseen alueellisesti ja valtakunnallisesti laajempaan rajoitusmahdollisuuteen, jolloin myös suojattavien oikeushyvien painopiste muuttuu. Välttämättömyysharkinnassa on huomioitu myös rajoituksen yhteiskunnalliset vaikutukset ja kansallisen hybridistrategian linjaus, jonka mukaan rajoitustoimenpiteitä toteutetaan vain, mikäli niillä saavutettava kokonaisyöty todennäköisesti ylittää niistä aiheutuvat haitat.

Tilojen käyttö

Tartuntatautilain 58 g §:n 1 momentin mukaan, jos on ilmeistä, että 58 d §:n mukaisia ja muita jo toteutettuja toimenpiteitä ei voida pitää toimintaan liittyvän erityisen tartuntariskin vuoksi riittävinä ja jos se on 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä covid-19-epidemian hallitsemattoman leviämisen estämiseksi välttämätöntä, aluehallintovirasto voi velvoittaa kaikkia pykälän 4 momentin mukaista toimintaa harjoittavia ja tilojen hallinnasta vastaavia toimijoita päätöksellä, jonka mukaan yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiiriin oleskeluun tarkoitetut asiakas-, osallistuja- ja odotustilat on suljettava asiakkailta ja osallistujilta. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin lausunnosta ilmenee, että Covid-19-epidemian eteneminen ja terveydenhuollon huomattava kuormitus ovat jatkuneet huolimatta tässä päätöksessä aikaisemmin mainituista valtioneuvoston ravintolarajoituksista, tartuntatautilain 58 c §:n velvoitteista ja tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n mukaisista rajoituspäätöksistä sekä viranomaisten muista toimenpiteistä huolimatta. Sairaanhoitopiiri on arvioinut, että epidemiologinen tilanne tulee entisestään heikentymään ja sairaala- ja tehohoidon tarve kasvamaan. Sairaanhoitopiiri on arvioinut, että tartuntatautilain 58 g §:n mukainen päätös on välttämätön covid-19-epidemian hallitsemattoman leviämisen estämiseksi.

Sairaanhoitopiirin alueella todetaan merkittäviä tautiryppäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen laajaan leviämiseen alueella sekä tartuntojen määrän sairaanhoitopiirin alueella arvioidaan asiantuntija-arvion mukaan johtavan sairaala- ja tehohoidon tarpeen merkittävään lisääntymiseen, sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyden tai asiakkaiden hoivan tai potilaiden hoidon olennaiseen vaarantamiseen taikka muuhun vastaavaan sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän ylikuormittumiseen. Tätä päätöstä tehtäessä on otettu huomioon tiedossa oleva asiantuntemus siitä, muodostaako asiakkaiden tai osallistujien fyysinen läheisyys toisiinsa tai yhtä aikaa paikalla olevien ihmisten määrä tai muu sijoittuminen tilassa taikka taudin leviäminen pintojen välityksellä erityisen riskin covid-19-taudin leviämiselle, sekä se, onko toiminnassa tai siihen käytettävissä tiloissa erityinen mahdollisuus merkittävien tartuntaketjujen syntymiselle.

Ottaen huomioon edellä mainitun valtakunnallisen epidemiologisen tilanteen sekä sen perusteella annetun valtakunnallisen ohjauksen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja

sairaanhoidopiirin asiantuntijatahoina antamat suositukset sekä sairaanhoidopiirin antaman asiantuntija-arvion alueensa epidemiologisesta tilanteesta ja sen kehittymisestä lähitulevaisuudessa sekä sairaanhoidopiirin alueella ajankohtaisesti voimassa olevat rajoitukset ja toimenpiteet, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pitää tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä määrätä päätöksessä mainitut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntien alueilla sijaitsevat tartuntatautilain 58 g §:n 4 momentissa tarkoitetut yleisölle avoimet tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetut asiakas-, osallistuja- ja odotustilat suljettaviksi asiakkailta ja osallistujilta siltä osin, kuin niitä käytetään 58 g §:n 4 momentissa tarkoitettuun toimintaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) on ehdottanut tartuntatautilain 58 g §:n mukaisissa päätöksissä olevaa lapsien ja nuorien ohjattua harrastustoimintaa koskevaa poikkeusta muutettavaksi siten, että poikkeus koskisi vuonna 2002 syntyneiden ja sitä nuorempien henkilöiden ohjattua harrastustoimintaa. OKM:n mukaan nykyinen vuonna 2003 syntyneitä ja sitä nuorempia henkilöitä koskeva poikkeus on aiheuttanut tilanteen, jossa osa eri lajien juniorijoukkueiden pelaajista ei pysty osallistumaan toimintaan. Aluehallintovirasto katsoo voimassa oleva ohjaus huomioiden perustelluksi ja oikeasuhtaiseksi rajata vuonna 2002 syntyneiden ja sitä nuorempien ohjattu harrastustoiminta tämän päätöksen ulkopuolelle.

Tällä päätöksellä suljettavaksi määrättyjä tiloja voidaan kuitenkin käyttää vuonna 2002 syntyneiden ja sitä nuorempien henkilöiden ohjattuun harrastustoimintaan. Myös lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskee kuitenkin Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntien alueella voimassa oleva aluehallintoviraston antama tartuntatautilain 58 d §:n mukainen määräys. Lisäksi edellä mainittuja tiloja voidaan kuitenkin käyttää lakisääteisten palvelujen toteuttamiseen.

Tämä päätös velvoittaa kaikkia tilojen hallinnasta vastaavia toimijoita niiden harjoitessa tartuntatautilain 58 g §:n 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettua liikunta- tai urheilutoimintaa taikka 2–6 kohdassa tarkoitettua hubi- tai virkistystoimintaa seuraavissa tartuntatautilain 58 g §:n 4 momentin mukaisissa tiloissa:

- 1) joukkueurheiluun, ryhmäliikuntaan, kontaktilajien harrastamiseen ja muuhun vastaavaan urheiluun tai liikuntaan käytettävät sisätilat sekä
- 3) tanssipaikat ja kuorolaulutoimintaan, harrastajateatteriin sekä muuhun vastaavaan ryhmäharrastustoimintaan käytettävät tilat.

Tartuntatautilain 58 g §:n 4 momentin mukaisella toiminnalla tarkoitetaan kyseisen momentin 1 kohdassa tarkoitettu liikunta- ja urheilutoimintaa ja 2–6 kohdassa tarkoitettu

huvi- ja virkistystoiminta. Tämä toiminta katsotaan covid-19-taudin leviämislle erityisen tartuntariskin muodostavaksi toiminnaksi.

Tämä päätös ei koske ammattiuurheilemista eikä yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa.

Aluehallintovirasto voi tehdä tartuntatautilain 58 g §:n 1 momentin mukaisen päätöksen enintään kahden viikon ajaksi.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella. Jos epidemiologinen tilanne alueella tai valtakunnallinen arvio rajoitusten tarpeesta olennaisesti muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä tilojen sulkemista koskevaa rajoituspäätöstään uudelleen jo sen voimassaoloaikana.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 c, 58 d, 58 g, 58 h, 59 a-c ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Aluehallintoviraston asiakaspalvelu (ma-pe klo 10–15): p. 0295 016 780. Lisätietoja antaa tarvittaessa lakimies Markus Heinänen puh. 0295 018 450 (vaihde).

ylivohtaja

Marko Pukkinen

lakimies

Markus Heinänen

LIITTEET

Lista kunnista, joiden alueita päätös koskee

JAKELU JA SUORITEMAKSU**Päätös yleistiedoksiantona**

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 13.2.2022 saakka. Päätöksen nähtävillä asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivuilla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivuilla.

Tiedoksi

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Alueen ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Pohjanmaan poliisilaitos

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksuton

Tämä asiakirja LSSAVI/1320/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/1320/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heinänen Markus 27.01.2022 13:56

Ratkaisija Pukkinen Marko 27.01.2022 14:13